

1. Referentie

Referentie	Roevens, E., Verdonck, E., Deboutte, G., Deklerck, J., & Put, J. (2009). <i>Beleidsindicatoren time-out</i> . Onuitgegeven onderzoeksrapport, K.U.Leuven, Leuvens Instituut voor Criminologie.
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

Time-outprojecten zijn projecten waarbij een leerling die ernstig probleemgedrag stelt op school voor maximaal tien dagen (voor een korte time-out) of twee tot zes weken (voor een lange time-out) uit de klas wordt gehaald en persoonlijke begeleiding krijgt van iemand buiten de school. Hergo's zijn gestructureerde gesprekken waarbij een ernstig incident/conflict besproken wordt onder leiding van een neutrale moderator, en waarbij dader en slachtoffer samen op zoek gaan naar een gepast antwoord op de schadelijke gevolgen van de probleemsituatie. De effectiviteit van deze projecten, die in 2006 geïmplementeerd werden, wordt in dit onderzoek geëvalueerd (het gaat hierbij om een totaal van 387 lange time-outs, 1243 korte time-outs en 99 hergo's). Een zeer beknopte samenvatting van de voornaamste onderzoeksresultaten is terug te vinden in deel 7 van deze fiche.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Onderwijs, welzijn en gezondheid, delinquentie
Trefwoord(en)	Probleemgedrag, sancties/maatregelen, schoolloopbanen, schoolwelbevinden, zorg/begeleiding/ondersteuning, welbevinden, gedrags- en emotionele problemen

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	1. Departement Onderwijs en Vorming Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming Hendrik Consciencegebouw Koning Albert II-laan 15 1210 Brussel Tel.: 02 553 17 00 Fax.: 02 553 55 36 www.ond.vlaanderen.be 2. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Koning Albert II-laan 35 1030 Brussel Tel.: 02 553 17 00 Fax.: 02 553 55 36 http://wvg.vlaanderen.be/welzijningezondheid/
Onderzoeker(s)	Elke Roevens Evi Verdonck Gie Deboutte Leuvens Instituut voor Criminologie (LINC)

	Afdeling Strafrecht en Criminologie Faculteit Rechtsgeleerdheid K.U.Leuven Hooverplein 10 3000 Leuven Tel.: 016/32 53 00 Fax.: 016/32 54 63 Email: linc@law.kuleuven.be http://www.law.kuleuven.be/linc
--	---

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	1. Wat zijn de kenmerken (demografisch, sociografisch, onderwijsrichting, probleemgebieden, hulpverleningsgeschiedenis, enz.) van de leerlingen die aan time-outprojecten, die gesubsidieerd zijn door het departement Onderwijs en Vorming en het agentschap Jongerenwelzijn, deelnemen? 2. In welke mate verschillen deze kenmerken naargelang van het soort project (lange time-out, korte time-out, hergo)? 3. Hoe percipieerde de school de effectiviteit van het time-outproject? -Zorgde het project voor een versterking van het schoolteam inzake het voorkomen van en omgaan met een dergelijke problematiek? -Zorgde het project voor een reductie in de gedragsproblematiek en een neutralisatie van de probleemsituatie voor de jongere zodat deze zich op langere termijn blijvend kan handhaven in de school? 4. Hoe verloopt de schoolloopbaan van de jongere na het volgen van een time-outproject? 5. Zijn er nog andere factoren dan de leerlingenkenmerken die invloed hebben op het huidige aanbod van time-outprojecten (en het gebruik ervan) in Vlaanderen? 6. Kunnen op basis van deze kenmerken objectieve en meetbare indicatoren worden geconstrueerd die het mogelijk maken veralgemeenbare uitspraken te doen over de mogelijke behoefte aan time-out in Vlaanderen (naargelang van de regio, etc.?) 7. Bestaan er verschillen in perceptie van de effectiviteit van het project door de scholen en het verdere verloop van de schoolloopbaan van de leerlingen naar gelang van de kenmerken van de leerling? 8. Bestaan er verschillen in perceptie van de effectiviteit van het project door de scholen en het verdere verloop van de schoolloopbaan van de leerlingen naar gelang van het soort project (korte time-out, lange time-out, hergo)? 9. Bestaan er verschillen in perceptie van de effectiviteit van het project door de scholen en het verdere verloop van de schoolloopbaan van de leerlingen naar gelang van het aanwezige aanbod van time-outprojecten in de regio?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Kwantitatieve onderzoeksmethode. Er werden drie vragenlijsten ontwikkeld: een vragenlijst op dossierniveau (in te vullen door de persoon die het nauwst bij de time-out betrokken was), een vragenlijst op schoolniveau, die peilt naar schoolkenmerken (in te vullen door de directie van de deelnemende scholen) en een vragenlijst om andere niet gesubsidieerde time-out en hergoprojecten in kaart te brengen.
Onderzochte groep	1. Personeelsleden op school die nauw bij een time-out betrokken waren. 2. Schooldirecties van scholen waarvan een van de leerlingen in een time-out betrokken was. 3. Scholen waarin geen gesubsidieerde time-out werd uitgevoerd, om te peilen of er eventueel een alternatieve, niet-gesubsidieerde vorm van time-out werd toegepast.
Bereik	Vlaanderen

7. Resultaten

Effectiviteit	Time-out en hergo blijken adequate alternatieven te zijn voor leerlingen die een hoog risico lopen op schorsing wegens externaliserend en/of internaliserend probleemgedrag op school. Echter, voor leerlingen waarbij sprake is van probleemcumulatie (een combinatie van problemen) en/of persisterend probleemgedrag zijn time-out projecten minder relevant. Dit tweede type van leerlingen komt meestal terecht in een lange time-out, die in dit geval wel tijdelijk rust brengt maar als methodiek onvoldoende adequaat is om een antwoord te bieden op de echte zorg- en begeleidingsvraag van de leerling in zijn context
Leerlingenprofielen	Evenveel jongens als meisjes namen deel aan time-out en hergo's. De time-out leerling is gemiddeld 15 jaar oud en is vooral afkomstig uit bso (in mindere mate uit tso en in nog mindere mate uit aso of kso). De korte time-outs worden het vaakst toegepast en worden vooral ingeroepen voor schoolnormoverschrijdend gedrag. De lange time-outs worden vooral toegepast voor leerlingen bij wie het probleemgedrag reeds langer aanhoudt en van wie de leefcontext nog zwaarder doorweegt. Ook de gemiddelde hergo-leerling is tussen 15 en 17 jaar oud. Deze leerlingen stellen eerder occasioneel probleemgedrag en komen in 50% van de gevallen uit traditionele gezinnen. In vergelijking met de time-outs kennen leerlingen uit tso en aso hier een sterkere vertegenwoordiging. In de hergo's duiken vooral leerlingen op die geen aanhoudend probleemgedrag stelden, maar wel eenmalig probleemgedrag met zulk een impact dat de school zich genoodzaakt ziet tot een ingrijpende maatregel. Qua leerlingenprofiel sluiten de korte time-out en de hergo's het dichtst bij elkaar aan.
Samenwerking en initiatief	Het initiatief tot time-outs/hergo's gaat vooral uit van de scholen zelf en de CLB's. Jongeren en hun ouders zijn veel minder vaak initiatiefnemer. Echter, motivatie en medewerking van de jongere/ouders is vereist. Het onderzoek toonde aan dat een gemotiveerde medewerking van de jongere de meest bepalende factor is voor de effectiviteit van de time-out. Uit het onderzoek blijkt ook dat de samenwerking tussen de verschillende actoren van de time-outs en hergo's vaak nog beter kan.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/